

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **T. K.**, zastoupená Mgr. Farid Alizey, advokátem se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 5. 2015, č. j. 61 Az 20/2014 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Farid Alizey **se určuje** částkou 8.228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 5. 5. 2015, č. j. 61 Az 20/2014 – 34, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 8. 9. 2014, č. j. OAM-178/LE-LE21-LE05-2014, kterým bylo rozhodnuto, že žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná ve smyslu ust. § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a podle § 25 písm. i) citovaného zákona bylo rozhodnuto o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Ministerstvu v obecné rovině vytýkala porušení ust. § 3, § 4, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Dále poukázala na pronásledování z důvodu své sexuální orientace s tím, že krajský soud měl z tohoto důvodu napadené rozhodnutí zrušit. Rovněž namítala, že její domovská země není bezpečnou zemí původu a vyslovila nesouhlas se závěry krajského soudu a ministerstva. Proto navrhla zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, ale také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak může jednat v případě, že se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Kasační stížnost tedy bude přijatelná také ve výjimečných a odůvodněných případech, kdy Nejvyšší správní soud dospěje k závěru, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud však není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V této souvislosti lze odkázat např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 2, všechny přístupné na www.nssoud.cz.

V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by nebyla judikaturou Nejvyššího správního soudu řešena, popř. by byla řešena rozdílně. Rovněž tak není důvod pro judikaturní odklon, ani se krajský soud nedopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

V daném případě se jednalo o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Problematikou opakovaně podávaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval např. v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS., v usnesení ze dne 2. 10. 2012, č. j. 2 Azs 23/2012 - 46, a v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, ve kterém konstatoval, že k tomu, aby bylo možno opakovaně podanou žádost meritorně projednat, je nutné, aby byly kumulativně splněny dvě podmínky: 1) žadatel je povinen uvést nové

pokračování

skutečnosti nebo zjištění, 2) musí se jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. V citovaném rozsudku se rovněž uvádí, že „[i]nstitut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“ Tyto podmínky v daném případě splněny nebyly. Stěžovatelka za nosný důvod nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany označila pronásledování z důvodu sexuální orientace (poukázala na to, že žije společně s dalšími dvěma osobami). Přitom i v předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděla, že je pronásledována za to, že „žije s dalšími dvěma osobami“. Ostatně sama v nové žádosti uvedla, že ji podává ze stejných důvodů jako žádost předchozí a poukázala právě na pronásledování z důvodu sexuální orientace. Jak vyplývá z citované judikatury, novou žádost nelze podřadit pod ust. § 10a písm. e) zákona o azylu jen tehdy, jsou-li v ní tvrzeny nové skutečnosti nebo zjištění. Stěžovatelkou uváděný důvod sexuálního pronásledování z důvodu spolužití s dalšími dvěma osobami tedy bylo možno podřadit pod ust. § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení z tohoto důvodu zastavit. Byť k tomuto závěru dospěl Nejvyšší správní soud částečně na základě odlišné argumentace než ministerstvo a krajský soud, nebylo nutno ve smyslu citované judikatury (k tomu srv. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 3 atp.) a ekonomie řízení jejich rozhodnutí rušit. Krajský soud, resp. ministerstvo, by mohl konstatovat pouze to, co výše uvedl Nejvyšší správní soud, přičemž na postavení stěžovatelky by se nic nezměnilo. Je třeba zdůraznit i to, že stěžovatelka ani v nové žádosti pronásledování z důvodu sexuální orientace nijak nekonkretizovala. Pokud stěžovatelka uvedla, že je povinností správního orgánu vyzvat účastníka řízení k rozvedení důvodu pronásledování z důvodu sexuální orientace, takto extenzivně poučovací povinnost ministerstva vykládat nelze. Poučovací povinností správního orgánu se zabýval Nejvyšší správní soud v řadě svých rozsudků, např. ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 14/2003 - 66, a ze dne 21. 3. 2005, č. j. 5 Azs 342/2004 - 61, ve kterých dospěl k závěru, že poučovací povinnost v řízení o udělení azylu nemá představovat návod, jak azyl získat, resp. jaké důvodu je nutno uvést k jeho získání. Pokud stěžovatelka poukazovala na nedostatečné dokazování, odkazuje Nejvyšší správní soud rovněž na svou ustálenou judikaturu, např. na rozsudky ze dne 16. 2. 2005, sp. zn. 6 A 109/2000, publ. pod. č. 583/2005 Sb. NSS, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, a ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Ministerstvo i krajský soud se přitom zabývaly otázkou, zda Rusko je bezpečnou zemí původu, resp. zda došlo ke změnám, které by mohly mít vliv na postavení a život stěžovatelky po návratu do země původu. Nelze proto souhlasit se stěžovatelkou, že by se těmito otázkami nezabývaly. Ostatně stěžovatelka ani v žalobě, ani v kasační stížnosti konkrétně neuvedla, v čem konkrétně by se situace v zemi původu měla lišit od podkladů, ze kterých ministerstvo vycházelo. Vytýkala-li pak stěžovatelka krajskému soudu, že nevzal v potaz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2012, č. j. 4 Azs 21/2012 - 39 a ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, je nutno konstatovat, že krajský soud se zabýval otázkou, zda tyto rozsudky mají v dané věci

relevanci. Pokud stěžovatelka namítala pouze v obecné rovině porušení ustanovení správního řádu, Nejvyšší správní soud se takt formulovanou námitkou nemohl zabývat. Pro podporu tohoto závěru lze odkázat např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2012, č. j. 9 As 65/2011 - 104, ze dne 20. 10. 2010, č. j. 8 As 4/2010 - 94, ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 20/2003 - 44, a ze dne 17. 3. 2005, č. j. 7 Azs 211/2004 - 86. Totéž platí i pro další obecné námitky uvedené stěžovatelkou v kasační stížnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatelce byl ustanoven pro řízení o kasační stížnosti zástupcem advokát JUDr. Farid Alizey a v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Náklady řízení sestávají z odměny advokáta za dva úkony právní služby (doplnění kasační stížnosti a replika) v částce 2 x 3.100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů a náhrady hotových výdajů v částce 2 x 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (§ 14a odst. 1 citované vyhlášky), zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. o 1.428 Kč. Celková částka odměny proto činí 8.228 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu